

KRİSTAL

*Hız. Peygamber'in
kadınlara verdiği
deđere dair hadisler
bu sayıda!*

Sayı-1
Mart
2022

Kadınlarla ilgili çok özel mesajlar

Veda hutbesinden

"İslam'da Hakları ve Saygınlığıyla Kadın"

Prof. Dr. Huriye Martı'nın eserinden seçmeler

0 6 5129 43780 243

İçinde neler var?

03 Editörün Notları

04 Kristal Metaforu

05 Eşdeğer ve Eşdüzey Konum

06 Kadının Eğitimi

07 Merhamet&Adalet

08 Kadının Çalışması

09 Kadın&Cami

10 Veda Hutbesinden...

HZ. PEYGAMBER'İN KADINLARA VERDİĞİ DEĞER

Hakları ve
Saygınlığıyla
İSLÂM'DA
KADIN

Prof. Dr. Huriye MARTI

Editörden:

Çizgilerle Hadis eTwinning Projesi kapsamında hazırladığımız e-dergimizin ilk sayısı ile karşınızdayız.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü münasebetiyle dergimizin bu sayısında "Hz. Peygamber'in Kadına Verdiği Değer" temasını ele almak istedik. Üzerine çokça yazılıp çizilen bu konuyu, hadis-i şeriflerden yola çıkarak doğru bir bakış açısıyla, bizzat Hz. Peygamber'in örneğinde sizlere aktarmaya gayret ettik.

Kıymetli yazarlarımız meseleyi yedi ana başlık altında kaleme aldılar.

Prof. Dr. Huriye Martı'nın "Hakları ve Saygınlığıyla İslam'da Kadın" adlı eserinden dikkat çekici pasajlar, Hz. Peygamber'in Veda Hutbesinden kadınlarla ilgili önemli mesajlar ve daha fazlası siz okurlarımız için.

Kristal Metaforu

Veda haccı için Mekke'de doğru yola çıkan kabilede, Peygamber eşleri de bulunmaktadır. ölün uzayan ıssızlığında ilerleyen develer, kendilerini yönlendiren Enceşe isimli Habeşli bir kölenin terennümleriyle coşup, onun güzel sesine ayak uydurmak için hızlanınca, üzerlerinde taşıdıkları hanımlar sarsılmaya ve düşme endişesi yaşamaya başlar. O ana kadar Enceşe'yi zevkle dinleyen Hz. Peygamber, hanımların korkusunu hissedince derhal duruma müdahale eder. Enceşe'yi susturup, develeri yavaşlatmak için seslendiğinde kurduğu o nezaket cümlesi, Peygamber'in düşünce dünyasında kadını nasıl konumlandığına açık ifadesidir: "Enceşe, aman kristalleri kırma! Dikkatli taşı!"

Kadının Konumu: Eşdeğer ve Eşdüzey

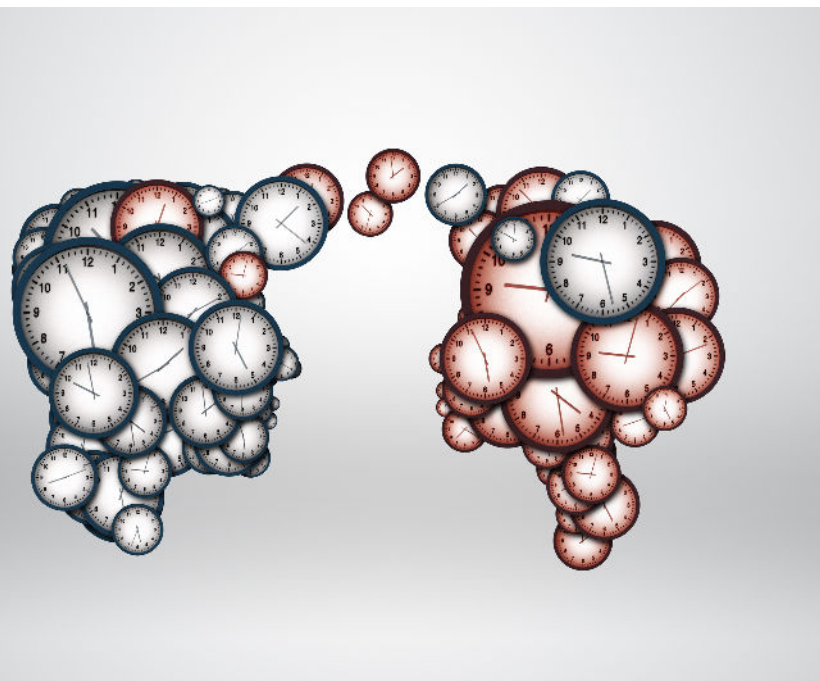
"Ve O iki eşi, erkeği ve kadını yarattı."

Ümmü Seleme'in (ra) Kur'an-ı Kerim'de kadınlardan erkeklerden bahsedildiği gibi bahsedilip bahsedilmeyeceğine ilişkin bir sorusu üzerine, eşit merhamet ilkesini vurgulayarak açıklamak için aşağıdaki ayet indirilmiştir:

"Müslüman erkekler, Müslüman kadınlar; mümin erkekler, mümin kadınlar; ibadet ve itaat eden erkekler, ibadet ve itaat eden kadınlar; özü sözü doğru erkekler, özü sözü doğru kadınlar; sabreden erkekler, sabreden kadınlar; gönlünü ibadete vermiş erkekler, gönlünü ibadete vermiş kadınlar; (Allah için) yardım yapan erkekler, yardım yapan kadınlar; oruç tutan erkekler, oruç tutan kadınlar; iffetlerini koruyan erkekler, iffetlerini koruyan kadınlar; Allah'ı çokça anan erkekler, çokça anan kadınlar; işte bunlar için Allah büyük bir ödül hazırlamıştır."

Hz. Peygamber (sav): "Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yarıdır."

buyurarak, Allah Teala'nın kadını konumlandığı yerin önemine bir kez daha dikkat çekmiştir.

Kadının Eğitimi

**Hz. Peygamber:
"İlim öğrenmek kadın-erkek
her Müslümana farzdır."**

Hz. Peygamber, İslam'ı öğretmeye başladığı ilk günden itibaren muhatapları arasında soylu-köle, genç-yaşlı ayrımı yapmadığı gibi kadın-erkek farkı da gözetmemiştir. Hz. Peygamber her ne kadar günlük hayatın her alanında çevresindekileri eğitmekte ise de toplumun eğitimi için merkez olarak mescidi seçmiş, hanımların mescide daimi olarak gelmeleri için özel gayret sarf etmiş, bu konuda onlara engel olunmaması konusunda uyarılarda bulunmuştur. Günlük işlerinin yoğunluğu sebebiyle eğitim halkasına dilediği kadar iştirak edemeyen bir hanım sahabiyle Hz. Peygamber arasında gerçekleşen diyalog ise Peygamber Efendimizin bu konudaki özen ve hassasiyetini güzel örneklerinden biridir:

Bir hanımın "Ya Resulullah! (Biz dinleme fırsatı bulamıyoruz ama) erkekler senin konuşmalarını rahatça dinleyebiliyorlar. Bize de kendiliğinden bir gün ayır da, o gün sana gelelim, Allah'ın sana öğrettiğinden bizlere öğret." demesi üzerine "O halde şu günlerde toplanın." diyen Peygamber Efendimiz kadınlara özel ders vermiş, çeşitli konularda kendisiyle istişare etmeleri için özel zaman ayırmıştır.

Merhamet ve Adalet

Allah Resulü, barbarlığın ve yağmacılığın hayat biçimi haline geldiği, kabalığın ve şiddetin iletişim dili olarak kabul gördüğü bir topluma:

“Siz yeryüzündekilere merhamet edin ki Yüce Allah da size merhamet etsin.”

diye seslenmiş, insanlarla ilişkileri de hep adalet ve merhamet üzerine olmuştur.

Hz. Aişe'nin aktarımına göre kimseye el kaldırmamış, kötü söz söylememiş olan Allah Resulü bu gibi davranışları yasaklamış, yapan kimseleri de uyarmıştır:

“Allah'ın hanım kullarına vurmayın!...Bu gece Muhammed'in eşlerine pek çok kadın geldi. Hepsi de kocalarından şikayetçiydi. Bu adamların sizin hayırlılarınız olduğunu sanmayın!”

Hanımlarına karşı müsamahakar ve müşfik olan Hz. Peygamber, kendisine eşleri hakkında fikir soranlara ise: “Yediklerinizden onlara da yedirin, giydiklerinizden onlara da giydirin, onları dövmeysin ve kötülemeyin.” buyurmuştur.

Hz. Peygamber, tüm yoğunluğuna rağmen kendi elbisesini kendi diken, koyunlarını sağan, ayakkabısını tamir eden, çocuk bakımında eşlerine yardım eden, yeri geldiğinde hamur yoğuran, devesini kendi elleriyle yemleyen... hulasa elinden geldiğince hane halkına destek olan, her alanda olduğu gibi aile yaşantısında da mümtaz bir örnektir.

Nitekim Peygamber Efendimizin ev hayatı Hz. Aişe'ye sorulduğunda: “Kendi ailesinin işiyle ilgilenir, vakit gelince de namaza çıkardı.” cevabıyla durumu kısa ve öz bir biçimde anlatmıştır.

Kadının Çalışması

“Şahsı ailesi ve toplumu için bir iş yapan, bir hizmeti ifa eden kadın, buna karşı bir ücret alsın ya da almasın, maddi bir menfaat sağlasın ya da sağlamasın “çalışan kadın” olarak anlaşılmalı, bir şeref ya da saygınlık söz konusuysa bu manada bütün çalışan ve hizmet veren kadınlara ait olmalıdır.”

Hizmetçi Peygamber'in çalışan hanımlara yaklaşımı yukarıdaki tanımla paralellik arz etmiş, emek veren, gayret eden hanımları kısıtlamamıştır. Nitekim, hanım sahabilerden Kayle binti Ümmü Enmâr ticaretle ilgili bir hususta Hz. Peygamber'e danışmış ve Peygamber Efendimiz de ona tavsiyelerde bulunmuştur. Hz. Ebubekir'in kızı Esmâ ziraatle ilgilenmiştir. Havle el-Attare ıtır ticareti yapan kadınlardan sadece bir tanesidir. Semre binti Nübeyk günümüzde zabıta memuru diyebileceğimiz bir görevi üstlenmiş, elinde kırbaçla pazarları gezip denetim yapan bir hanımdır. Yine hemşirelik, tapıblık yapan, savaşlarda askerlere destek sağlayabilecek türlü görevlerde canla başla çalışan pek çok hanım sahibi olmuştur.

Kadın&Cami

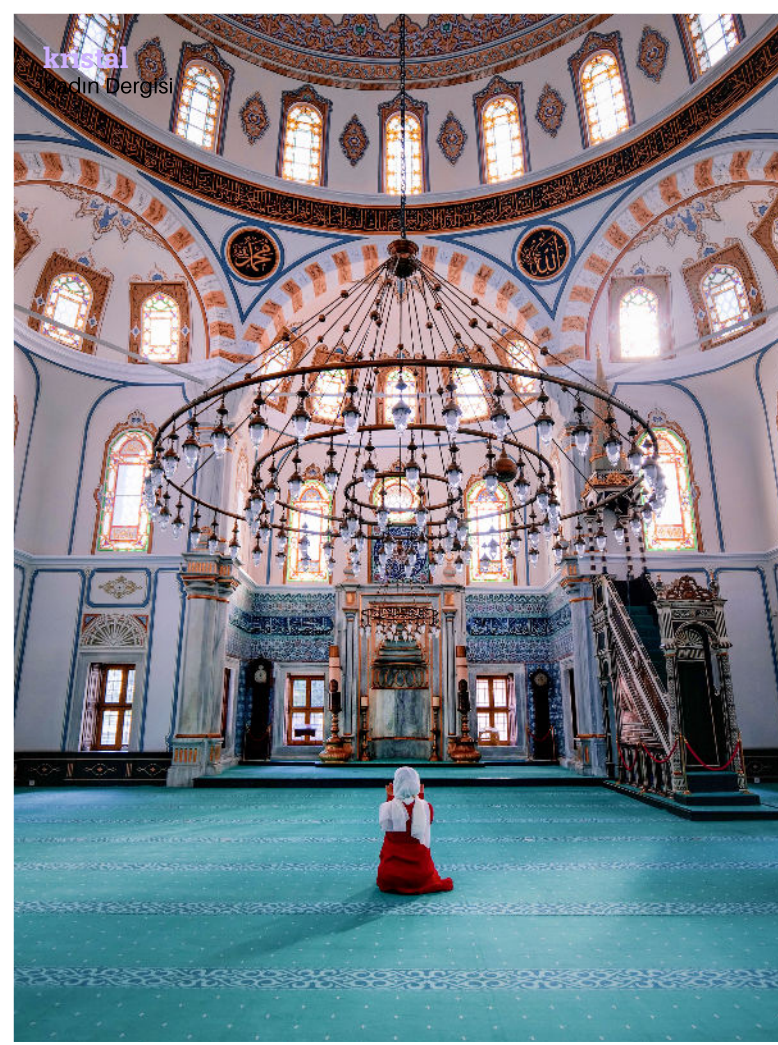
Hz. Peygamber'e göre anne, çocuk mescitte olmalıydı. İyiyi, doğruyu, hakikati öğrenmeli, evladına da öğretmeliydi. Bu konudaki hassasiyetini kendisi şöyle ifade etmişti:

“Uzun uzun kıldırma isteğiyle namaza başlıyorum ki o esnada bir çocuk ağlaması işitiyorum. Annesinin onun ağlamasından dolayı sıkıntıya düşeceğini bildiğimden namazı kısa tutuyorum.”

Peygamber mescidi, toplumun bütün kodlarını içinde barındıran bir çekirdek gibiydi. Hz. Peygamber orada cemaate imamlık yapar, kendisine danışmaya gelenleri dinler, davalara dair kararlar verir, çocuklara isim koyar, folklorik gösterileri izler, şehrin sorunları hakkında konuşmalar yapardı. Dolayısıyla:

“Allah'ın kadın kullarının Allah'ın mescitlerine gelmelerine engel olmayın.”
“Hanımlarınız geceleyin mescide gitmek için sizden izin istediğinde onlara izin verin.”

derken kadınları sadece ibadete değil, sosyal hayatın aktığı en canlı ortamda 'var olmaya' davet ediyordu.

Veda Hutbesinden

Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.s) veda haccında 9 Zilhicce cuma günü zevalden sonra Kusva isimli devesi üzerinde arafat Vadisinin ortasında 124 bin Müslümanın şahsında bütün insanlık alemine seslenmişti. Vedâ hutbelerinde bütün insanlara yönelik evrensel mesajlar olduğu gibi kul haklarını ilgilendiren konular da ele alınmıştır. Dolayısıyla Vedâ hutbesinin alternatif bir insan hakları beyannâmesi niteliğinde sayılması isabetli olmamakla birlikte Allah'ın affetmeyeceği iki günahtan biri olan kul hakkına büyük önem vermesi dikkat çekicidir. Resûlullah Vedâ hutbesinde kadın erkek diye ayırmamış Ey İnsanlar! ya da Ashabım! şeklinde hitap etmiştir. Hutbenin kadınlarla alakalı dikkati çeken kısmı ise şöyledir:

"Ey insanlar! kadınların haklarını bilmelisiniz ve gözetmenizi isterim, bu nedenle Yüce Allah'tan korkmanızı dilerim. Siz kadınları Allah'ın emaneti aldınız ve onların namusunu kendinize Allah'ın emri ile helal bildiniz. Sizin kadınlar üzerinde onların da sizin üzerinde hakkı vardır."

Buradan anlıyoruz ki kadınların ve erkeklerin karşılıklı hakları vardır. Kimse diğere göre aşağıda ve yukarıda değildir. Kadınları Allah'ın emaneti olarak gören Peygamberimiz insanın temel hak ve hürriyetlerini ön plana çıkaran hutbesinde kadınları da unutmamıştır.

Sayı-1
Mart
2022

0 6 5129 43780 243

**Dergimizin sürpriz ekine aşağıdaki
kare kodu okutarak ulaşabilirsiniz.**

